

Årsmelding

Vårt formål

FV har som formål å hegne om Falstad som historisk sted samt formidle de verdiene som forbindes med det. Det skjer i praksis gjennom aktivt samarbeid med og støtte til aktiviteten i Stiftelsen Falstadsenteret. I dette arbeidet skal FV være en kritisk og konstruktiv støttespiller.

Videre skal FV støtte opp om Falstadsenterets arbeid i formidling av kunnskap om og erfaringer med Krigen 1940-45, krigsfangers historie, menneskerettigheter og demokratispørsmål. På denne måten skal vi bidra til at kommende generasjoner blir kjent med det som hendte og dermed være på vakt mot at det oppstår forhold som kan true vår frihet og vårt demokrati.

Videre skal FV være opptatt av å ivareta interessene til og historiene om falstadangene og deres etterkommere.

FV skal fremme interessen for Falstads historie og Falstadsenterets aktivitet, gjennom informasjon om erfaringer og kunnskap til medlemmene spesielt, og allmennheten generelt.

Ekne har en følsom historie både fra skolehjemstiden, krigsårene og etteroppjøret. FV har derfor som bærende prinsipp at vi alltid skal løse utfordringer og uenighet gjennom brobygging og dialog.

Innledning

2016 har vært et spesielt år for Falstadsenteret. Vi har fått ny venneforening, ny direktør og markert senterets første 10-år! Vi avsluttet året med felles sosial samling mellom styret i Falstadsenterets Venner og senterets ansatte med bl.a. et reflektert foredrag av Marvin Wiseth med tema «Hvorfor det er viktig at Falstadsenteret synes og hvordan Senteret ser ut fra eller oppfattes fra Trondheim?».

Stiftelsen av ny forening

Sammenslutningen av Falstadsenterets Venneforening som ble etablert i 2006, og Falstadangenes Forening (FFF) fra 1999, ble gjennomført ved at vi stiftet Falstadsenterets Venner fredag 8. mars 2016. Dermed kunne 4-5 år med sonderinger og forhandlinger sluttføres med suksess! Med forente krefter og det beste fra to foreninger ser vi nå bare muligheter for å bidra til at det skal skinne enda mer av Falstadsenteret!

Tone Jørstad ble på tampen av året, som selve gründeren av Falstadsenteret, takket av for fremragende innsats gjennom nærmere 25 år fra den første ideen og grunnlaget for Falstadsenteret ble født. Vi takket med blomster og velvalgte ord. Den påfølgende dagen kunne senteret markere sine 10 første år med åpent hus og med Åsne Seierstad som spesiell gjest. Også her gratulerte og hilste vi Falstadsenteret med jubileet.

Vi har også ønsket ny direktør Christian Wee velkommen, og sammen har vi innledet et godt og lovende samarbeid.

Organisering av ny forening

Styret

Styret har bestått av Asbjørn Norberg, leder, Per Jarle Eriksen, nestleder, Svein Helge Falstad, sekretær, Marit Nordholmen, kasserer, styremedlemmene Otto Solli, Liv Iren Grandemo og Bjørg Tørresdal samt Hallgeir Hynne og Tore Haabeth som fast møtende varamedlemmer. Styret har hatt til sammen seks styremøter.

Organisering

Vi har så langt organisert oss med fire komiteer; Arrangementskomite, Historisk-faglig komité, Falstadfangenes gavestipend samt en minikomité for informasjon og kommunikasjon. Sistnevnte har spesielt ansvar for nyskapingen «*Vennebrev*» samt vår hjemmeside.

Vårt første år har vært preget av etablering, konsolidering og organisering samt å smelte sammen to kulturer. Vi har også blitt enige om ny logo som vises øverst på første side av årsmeldingen. Håndtrykket er opprinnelig tegnet av Nils Aas.

Faglig-historisk utvalg

Styret i Falstadsenterets Venner valgte å starte med en gruppe på fire personer til å administrere virksomheten på dette fagområdet. Det første prosjektet gruppa tok tak i, var intervju med folk, hovedsakelig fra Ekne og Ronglan, som opplevde andre verdenskrig. Dette vil bli gjennomført i løpet av vinteren.

Det må også nevnes at gruppa har hatt besøk av direktør Christian Wee og konservator Arne Langås. De uttrykte stor interesse for arbeidet som drives og antydte mange muligheter for et tettere samarbeid med senteret om kommende arbeidsoppgaver.

Økonomi og medlemmer

Foreningen ble stiftet den 8. mars 2016, men vi har også tatt inn i regnskapet aktiviteten til både FFF og FV fra 1. januar og til sammenslutningstidspunktet. Inntektene ble på til sammen kr. 135 105,09, mens kostnadene ble på kr. 126 544,67, noe som gir et overskudd på kr. 8 560,42.

Den totale beholdningen i banken pr. 1.1.2017 ble etter dette på kr. 747 030,76. Beløpet er fordelt med kr 390 006,00 på Falstadfangenes gavestipend og resten kr. 357.024,76 på konto for drift og tidsvitnearbeid.

Vi hadde ved årsskiftet en medlemsliste på totalt 260 medlemmer. Regnskap for 2016 viser stort sprik mellom registrert antall medlemmer på listen og kontingent. Dette kan forklares med at de to foreningene har hatt ulikt tidspunkt for utsending av kontingent for 2016 og oppfølging av dette. En del medlemmer har betalt inn på slutten av 2015, og tallene for det kommer ikke fram i regnskapet for 2016. Vi må også regne med at det er et frafall av navn på listen av ulike årsaker.

En viktig jobb i 2017 blir å sende ut kontingent tidlig på året og ha gode rutiner på oppfølging, slik at medlemslisten blir oppdatert.

Aktiviteter

Temakvelder

Temakveld 15.3 - «Brevene forteller» med rundt 50 tilhørere. *«I SS-leiren på Falstad gikk det stadig brev og skriftlige beskjeder til og fra fanger, både åpent og illegalt. På denne måten kom mengder av viktig informasjon både ut og inn. Også i dag har disse brevene stor betydning ikke minst som dokumentasjon av den hverdagen som både fanger og pårørende hadde i en tung og vanskelig tid.»* Arne Langås leste opp brev, Kor 7624 fremførte sanger og vi hadde en god kaffestund.

Bokbad og konsert med Mari Boine og Frode Fjellheim ble arrangert i Gårdsrommet på Falstadsenteret mandag 9. mai med over 200 frammøtte. Mari Boine signerte etter konserten sin egen bok til et kjøpelystent publikum.

Den 16. november fikk vi på plass enda en minnekveld basert på utstillingen «Brevene forteller med undertittel «Kjære born og andre» -

Brev fra fangenskap 1941-1945». Arne Langås leste igjen utvalgte brev og Karianne Horn fremførte sanger, delvis skrevet på Falstad under krigen. Videre var det kaffeservering og egne refleksjoner i utstillingsområdet. Det var om lag 30 frammøtte og ble en flott kveld som hadde fortjent et større publikum.

Sommerverter

Vi hadde i sommer tradisjonelt vertskap på søndager og en del lørdager i juni, juli og august. Det å være helgevert er en meningsfull og trivelig rolle å ha. De fleste som besøker Falstadsenteret har som oftest en historisk eller familiær interesse for stedet og det kan føre til mange interessante samtaler. Gjennom sommeren var 20 medlemmer i aktivitet som vertskap. Sammen med Falstadsenteret vil vi legge en plan for sommeren 2017, og vi vil gjerne forsøke å få til en økning i besøkene.

17. mai-komiteene

Etter hvert har det blitt en tradisjon at komiteene fra alle skolekretsene i Levanger samles på Falstadsenteret i januar/februar for en første samling og «kick-off».

8. mai

Sammen med Levanger kommune og Falstadsenteret markerte vi som vanlig dagen i Falstadsbogen og på Falstadsenteret. Hovedtaler i Falstadsbogen var biskop Tor Singsaas og ungdomsappell var ved Mari Friedrich. Jørgen Skogmo bidro med vakkert gitarspill og Kafé Verden sto for servering på Falstadsenteret. Som vanlig var det godt oppmøte.

17. mai i Falstadsbogen

Her har foreningen ingen rolle, men etter forståelse med 17. maikomiteen på Ekne tok vi kontakt og fikk på plass taler for dagen ved stortingsrepresentant Marit Arnstad.

Høringsuttalelse om «Plan for forvaltning og skjøtsel 2015-2025» for Falstadsbogen

I september sendte vi inn vår uttalelse til Nord-Trøndelag fylkeskommune. I forkant var vi i dialog med Falstadsenteret.

Falstadfangenes gavestipend

«Kriterier for tildeling er at ungdommen har utmerket seg med sin interesse for samfunnet rundt seg, for spørsmål om fred og demokrati, og viser evne til selvstendig tenking og initiativ.»

Stipendet er på kr. 10 000 og deles ut én gang i året. Arbeidet ledes av en komite bestående av Bjørg Tørresdal, leder, Jan Kjetil Haugen, Siv By og Otto Solli. Stipendet ble utlyst i oktober og det kom inn seks meget gode søknader. Komiteen valgte å tildele stipendet til Halvor Haugan fra Levanger. Stipendet blir markert og overlevert i februar 2017.

Informasjon

FFF hadde sitt Meldingsblad og FV informerte til medlemmene på e-post. Vår nyskaping «Vennebrev» er en videreføring av Meldingsbladet i en fornyet form. I vårt første år kom det ut én gang. Vi har en ambisjon om 2-3 utgivelser i året. Bladet koordineres og utgis av vår informasjonskomité.

I tillegg har komiteen ansvar for vår hjemmeside. Vi har valgt å legge foreningens side som en underside av Falstadsenteret og er nå i (jan/feb 2017) i gang med å gjennomføre en tydelig forbedring sammen med Falstadsenteret.

Oppsummering - veien videre

Andre verdenskrig kommer mer og mer på avstand og når noen av oss snakker om «Krigen», lurar mange ungdommer i dag på hvilken krig det er vi snakker om. Likevel er temaene krigsfangers historie og hva vi kan lære av det, mer aktuelt enn noen gang! Det samme gjelder tema knyttet til menneskerettigheter og demokratispørsmål. Alle som følger med på NRKs serie om «Flukt» med Leo Ajkic, og diskusjonene om økende avstand mellom eliten og folket eller de som styrer og de som blir styrt, forstår at menneskerettigheter og demokratispørsmål kontinuerlig må diskuteres og settes søkelys på.

Derfor er det viktig at vi har medlemmer som er opptatt av det samme og som forsterker og underbygger den aktiviteten som Falstadsenteret står for. Derfor trenger vi stadig påfyll av nye medlemmer og vi må i tillegg i økende grad greie å engasjere stadig yngre personer.

Ekne 7. februar 2017

Styret for Falstadsenterets Venner